

Przypomnienie

Niech V - przestrzeń funkcji nad \mathbb{R} o wartościach w \mathbb{C} . Odwzorowanie

$$V \times V \rightarrow \mathbb{C}$$

nazywamy iloczynem skalarnym, jeżeli:

1. $\forall_{x \in V} \langle x|x \rangle \geq 0, \langle x|x \rangle = 0 \iff x = 0$
2. $\forall_{x,y \in V} \forall_{\lambda \in \mathbb{C}} \langle \lambda x|y \rangle = \lambda \langle x|y \rangle$
3. $\forall_{x,y \in V} \langle x|y \rangle = \overline{\langle y|x \rangle}$
4. $\forall_{x,y,z \in V} \langle x+y|z \rangle = \langle x|z \rangle + \langle y|z \rangle$

Uwaga:

a) $\langle x|\lambda y \rangle = \overline{\langle \lambda y|x \rangle} = \overline{\lambda \langle y|x \rangle} = \bar{\lambda} \langle x|y \rangle$

b) Niech $f, g \in V$ - klasy $L_2(\mathbb{R})$, wówczas $\langle f|g \rangle = \int_{-\infty}^{\infty} f(x) \overline{g(x)} dx$ spełnia warunki 1-4

$$\langle f|f \rangle = \int f \bar{f} = \int |f|^2.$$

c) Nierówność Schwarz'a:

$$\forall_{u,w \in V} \|u\|^2 \|w\|^2 \geq |\langle u|w \rangle|^2.$$

(moduł z prawej strony, bo to zespolone jest, a kwadraty, żeby uniknąć pierwiastków)

Twierdzenie 1. (*Wzór Plancherela, Parsevala*)

Niech f - klasy L_2 , wówczas

$$\int_{-\infty}^{\infty} |f(x)|^2 dx = \int_{-\infty}^{\infty} |(\mathcal{F}f)(\lambda)|^2 d\lambda.$$

Dowód. W naszym języku ten warunek to

$$\langle f|f \rangle = \langle \mathcal{F}f|\mathcal{F}f \rangle.$$

Czy \mathcal{F} jest operatorem unitarnym?

Prawa strona:

$$\begin{aligned} \int_{-\infty}^{\infty} |(\mathcal{F}f)(\lambda)|^2 d\lambda &= \int_{-\infty}^{\infty} d\lambda (\mathcal{F}f)(\lambda) \cdot \overline{(\mathcal{F}f)(\lambda)} = \\ &= \int_{-\infty}^{\infty} d\lambda \int_{-\infty}^{\infty} dx f(x) e^{-2\pi i x \lambda} \cdot \overline{\int_{-\infty}^{\infty} ds f(s) e^{-2\pi i s \lambda}} = \\ &= \int_{-\infty}^{\infty} d\lambda \int_{-\infty}^{\infty} dx f(x) e^{-2\pi i x \lambda} \int_{-\infty}^{\infty} ds \overline{f(s)} e^{2\pi i s \lambda} = \\ &= \int_{-\infty}^{\infty} ds \overline{f(s)} \int_{-\infty}^{\infty} d\lambda (\mathcal{F}f)(\lambda) e^{2\pi i s \lambda} = \\ &= \int_{-\infty}^{\infty} ds \overline{f(s)} \mathcal{F}^{-1}(\mathcal{F}f)(s) = \int_{-\infty}^{\infty} ds \overline{f(s)} f(s) = \\ &= \int_{-\infty}^{\infty} ds |f(s)|^2. \end{aligned}$$

□

Stwierdzenie 1. Niech f - klasy L_2 , wówczas zachodzi nierówność Heisenberga

$$\frac{\int_{-\infty}^{\infty} x^2 |f(x)|^2 dx \int_{-\infty}^{\infty} \lambda^2 \left| \widehat{f(\lambda)} \right|^2 d\lambda}{\int_{-\infty}^{\infty} |f(x)|^2 dx \int_{-\infty}^{\infty} \left| \widehat{f(\lambda)} \right|^2 d\lambda} \geq \frac{1}{16\pi^2}.$$

Przypomnienie: jeżeli $|\psi(x)|^2$ jest gęstością prawdopodobieństwa, to

$$\int_{-\infty}^{\infty} |\psi(x)|^2 dx = 1, \quad x_{\text{śr}} = \int_{-\infty}^{\infty} x |\psi(x)|^2 dx.$$

$$\sigma^2 = \int_{-\infty}^{\infty} (x - x_{\text{śr}})^2 |\psi(x)|^2 dx.$$

Dla $x_{\text{śr}} = 0$, mamy $\int_{-\infty}^{\infty} x^2 |\psi(x)|^2 dx$

Dowód. (Heisenberg)

Założmy, że $x_{\text{śr}} = \int x |f(x)|^2 dx = 0$, przypadek ogólny omówimy później. Pamiętajmy, że

$$1. \widehat{f'(\lambda)} = 2\pi i \lambda \widehat{f(\lambda)}, \text{ czyli } \lambda \widehat{f(\lambda)} = \frac{1}{2\pi i} \widehat{f'(\lambda)}$$

2. Jeżeli $z_1, z_2 \in \mathbb{C}$, to

$$z_1 \overline{z_2} + \overline{z_1} z_2 = 2\Re(z_1 \overline{z_2}).$$

$$\begin{aligned} z_1 &= x_1 + iy_1, \quad z_2 = x_2 + iy_2 \\ (x_1 + iy_1)(x_2 - iy_2) + (x_1 - iy_1)(x_2 + iy_2) &= \\ &= 2(x_1 x_2 + y_1 y_2) = 2\Re(z_1 \overline{z_2}). \end{aligned}$$

3. Jeżeli $z \in \mathbb{C}$, to

$$|z| \geq |\Re(z)|.$$

$$4. \forall_{u, v \in V} \|u\|^2 \|v\|^2 \geq |\langle u | v \rangle|^2$$

Mamy

$$\begin{aligned} & \int_{-\infty}^{\infty} x^2 |f(x)|^2 dx \int_{-\infty}^{\infty} \lambda^2 \left| \widehat{f(\lambda)} \right|^2 d\lambda \geq \int_{-\infty}^{\infty} |xf(x)|^2 dx \int_{-\infty}^{\infty} \left| \lambda \widehat{f(\lambda)} \right|^2 d\lambda = \\ &= \int_{-\infty}^{\infty} |xf(x)|^2 dx \int_{-\infty}^{\infty} \left| \frac{1}{2\pi i} \widehat{f'(\lambda)} \right|^2 d\lambda = \frac{1}{(2\pi)^2} \int_{-\infty}^{\infty} |xf(x)|^2 dx \int_{-\infty}^{\infty} \left| \widehat{f'(\lambda)} \right|^2 d\lambda = . \end{aligned}$$

$$= \frac{1}{(2\pi)^2} \int_{-\infty}^{\infty} |xf(x)|^2 dx \int_{-\infty}^{\infty} |f'(\lambda)|^2 d\lambda.$$

Plancherel

Jeżeli $xf(x)$ nazwiemy u , to cała pierwsza całka, to $\langle u|u \rangle = \|u\|^2$. Dalej, druga całka to $\|v\|^2$. Stąd

$$\frac{1}{(2\pi)^2} \|u\|^2 \|v\|^2 \geq \frac{1}{(2\pi)^2} \left| \int_{-\infty}^{\infty} xf(x) \overline{f'(x)} dx \right|^2 \underset{(3)}{\geq} \frac{1}{(2\pi)^2} \left| \int_{-\infty}^{\infty} \Re \left(\underset{z_1}{xf(x)} \overline{\underset{z_2}{f'(x)}} \right) dx \right|^2 \underset{(2)}{=} \\ | \langle u|v \rangle |^2$$

$$= \frac{1}{(2\pi)^2} \left| \frac{1}{2} \int_{-\infty}^{\infty} xf(x) \overline{f'(x)} + \overline{xf(x)} f'(x) dx \right|^2 = \frac{1}{16\pi^2} \left| \int_{-\infty}^{\infty} x \frac{d}{dx} \left(f(x) \overline{f(x)} \right) dx \right|^2 = .$$

$$\underset{\text{przez części}}{=} \frac{1}{16\pi^2} \left| x |f(x)|^2 \Big|_{-\infty}^{+\infty} - \int_{-\infty}^{\infty} |f(x)|^2 dx \right|^2 = .$$

Wiemy, że $\int_{-\infty}^{\infty} x^2 |f(x)|^2$ istnieje, więc

$$x |f(x)|^2 \Big|_{-\infty}^{+\infty} = 0.$$

$$= \frac{1}{16\pi^2} \left| - \int_{-\infty}^{\infty} |f(x)|^2 dx \right|^2 = \frac{1}{16\pi^2} \int_{-\infty}^{\infty} |f(x)|^2 dx \int_{-\infty}^{\infty} |f(x)|^2 dx = . \\ = \frac{1}{16\pi^2} \int_{-\infty}^{\infty} |f(x)|^2 dx \int_{-\infty}^{\infty} \left| \widehat{f(x)} \right|_{\text{Plancherel}}^2 d\lambda.$$

□

Co się dzieje w przypadku ogólnym? Zauważmy, że

$$\widehat{f(x+L)} = e^{2\pi i x L} \widehat{f(x)}.$$

Wówczas,

$$\begin{aligned} \int_{-\infty}^{\infty} (\lambda - \lambda_{\text{sr}})^2 \left| \widehat{f(\lambda)} \right|^2 d\lambda &\stackrel{t=\lambda-\lambda_{\text{sr}}}{\implies} \int_{-\infty}^{\infty} t^2 \left| \widehat{f(t + \lambda_{\text{sr}})} \right| dt = . \\ &= \int_{-\infty}^{\infty} t^2 \left| e^{2\pi i t \lambda_{\text{sr}}} \widehat{f(t)} \right|^2 dt = \int_{-\infty}^{\infty} t^2 \left| \widehat{f(t)} \right|^2 dt. \end{aligned}$$

Analogicznie,

$$\begin{aligned} \int_{-\infty}^{\infty} (x - x_{\text{sr}})^2 |f(x)|^2 dx &= \int_{-\infty}^{\infty} (x - x_{\text{sr}})^2 \left| \mathcal{F}^{-1} \left(\widehat{f(x)} \right) \right| dx = \\ &= \text{jakieś przejścia} = \int_{-\infty}^{\infty} s^2 |f(s)|^2 ds. \end{aligned}$$

Pytanie 1. *A ile wynosi $\mathcal{F}(1)$?*

Warunek $A = 0$ można postawić bardziej naturalnie:

$$\forall_{\varepsilon > 0} |A| < \varepsilon.$$

Warunek $\forall_{x \in \mathbb{R}} f(x) = g(x)$, tak:

$$\int_{-\infty}^{\infty} (f(x) - g(x)) dx = 0.$$

Albo tak:

$$\forall_{h(x)} \int_{-\infty}^{\infty} f(x) h(x) dx = \int_{-\infty}^{\infty} g(x) h(x) dx.$$

To nas doprowadzi do pojęcia dystrybucji, ale dopiero jutro.